

(LEDEN 2019)

MÁME NA VÍC

ZBYNĚK FIALA

► STR. 3

Nad uplynulým rokem by se dalo fňukat, zvláště, kdybychom se nechali strhnout bojovníky proti neexistujícím migrantům ze Severní Afriky. Není divu, že tu nejsou. Války, které je vyhánějí z domovů, neutichly, ale to není důvod, proč jít k nám. Kdybychom použili dovezená měřítka třeba z Rakouska nebo Německa, jen každý pátý u nás nemusí žebrať o nějaké dávky sociální podpory. ◀

MILÍ PŘÍZNIVCI ALTERNATIVY ZDOLA,

Naše pravidelná rubrika **Doporučujeme** přináší několik odkazů, například na web **A2LARM** nebo na **Kulturní noviny**, kde lze najít spoustu textů, daleko kritičtějších k současné realitě, než jak ji prezentují současná mainstreamová média. Jde například o články o situaci v nejchudší zemi Evropské unie, v Bulharsku, po jejichž přečtení si uvědomíme, že v naší zemi se máme navzdory všemu ještě relativně dobře.

Kromě toho také tato rubrika obsahuje odkaz na článek z **Kulturních novin** o elektrá-

renských družstvech. Ta patřil do skupiny zemědělských družstev – podíl družstevnictví na elektrifikaci zemědě-

zpravodaj-az@seznam.cz

ství u nás je ale dnes již téměř zapomenut. Neznámá je také družstevní minulost řady českých elektrárenských společností.

Přejeme inspirativní čtení našeho Zpravodaje a úspěšný **Nový rok 2019.** ◀

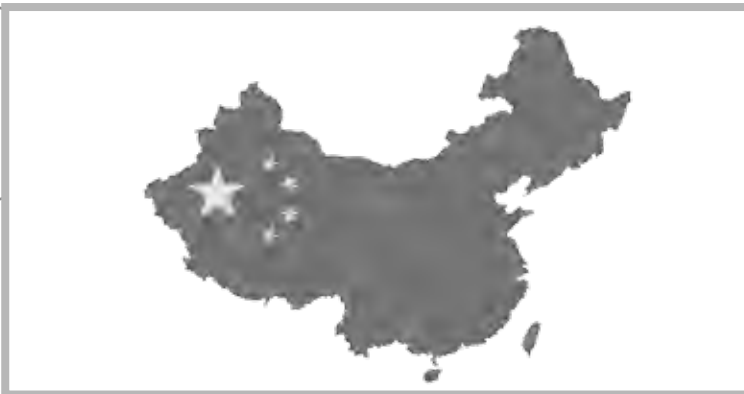
Vaše Alternativa Zdola

VZTAH K ČÍNĚ

KAREL RŮŽIČKA

► **STR.17**

Čínské ekonomice či budoucnosti evropsko-čínských vztahů a soužití byla věnována mezinárodní konference, kterou uspořádala Univerzita Jana Amose Komenského. ◀

DRAVÍ DEVELOPEŘI

MARIE ŠVÁBOVÁ

► **STR.8**

Developer sám určil funkční využití urbanisticko-architektonického řešení, magistrát vše akceptoval, navíc odhlasoval ne své půdě zrušení příslušné části platného Územního plánu. Co si o tom má občan Prahy myslet? ◀

POCHYBNÁ PARTICIPACE

JIŘÍ GUTH

► **STR.13**

V Praze je automobilová doprava největší znečišťovatel vzduchu a zdrojem obtěžujícího hluku. Navrhnout skutečně udržitelnou dopravu představuje úkol obtížný a zároveň významný. Doufejme, že výsledky budou široce zveřejněné, i když třeba nebudou příliš příznivé. ◀

OBSAH

- 3 Úvodník
- 7 Doporučujeme
- 8 Developéři v chráněném městě
- 10 Kalendárium
- 11 Bydlení jako společenská otázka
- 12 Novinky z Kultuních novin
- 13 PUMPA a pochybná participace
- 15 Zpráva z volební vřavy
- 16 Vánoční besídka AZ
- 17 Diskuze o Číně
- 21 Ježíšku, usedni k našemu stolu!
- 21 Tiráž, kontakty

Chvíle zásadních změn přijde, ale bude přát jen připraveným.

Text: ZBYNĚK FIALA

Samozřejmě, že by se dalo nad uplynulým rokem fňukat, zvláště, kdybychom se nechali strhnout bojovníky proti neexistujícím migrantům ze Severní Afriky a Blízkého východu. Není divu, že tu nejsou. Války, které je vyhánějí z domovů, neutichly, dokonce je pomáhají udržovat i naši žoldnéři, ale to není důvod, proč jít k nám. Všichni vidí, jak snadné je u nás propadnout na úroveň, na které by nechtěli žít ani oni. Národní vizitkou jsou bezdomovci a lidé na okraji, stejně jako legální i nelegální nádeníci z Ukrajiny, Balkánu, Mongolska a bůhvíodkud ještě. Kolik jich je? Kdo všechno si tyká s hranicí bídy? Kdybychom použili dovezená měřítká třeba z Rakouska nebo Německa, jen každý pátý nemusí jít žebrot o nějaké dávky sociální podpory.

Že bychom byli takoví lemplové? To určitě ne. Jen jsme tak propadli nezřízenému požívání demokracie a svo-

bod, až jsme si opatřili pár zhoubných chorob, které způsobují dušnost našich peněženek i myšlení. Podlehli jsme demagogii těch, kdo vnímají demokracii jako diktát silnějšího a svobodu jako záruky volného působení upírů.

DEŠÁTEK DO ZAHRANIČÍ

Proto lze chvíli fňukat nad tím, že trvá koloniální podmanění české ekonomiky. Začíná u toho, že dodáváme díly vyráběné na dovezených linkách, které vystačí jen s malým příspěvkem laciné lidské práce. A z toho nám pak ještě strhnou. Už i statistici si zvykli upozorňovat, že ročně odevzdáváme do zahraničí 300 miliard korun na dividendách. Rozdíl mezi hrubým domácím pro-

duktem (tím, co se u nás vyrobilo) a hrubým národním důchodem (tím, co lze u nás spotřebovat) činí kolem 7 procent, samozřejmě v náš neprospěch. Zhruba stejně ztrácíme na skrytém vývozu zisku prostřednictvím nerovnoprávných vnitropodnikových poměrů ve vztahu

k zahraničním matkám. Když k tomu přistoupíme hodně konzervativně, v důsledku nerovnoprávného postavení naší republiky odevzdáváme do zahraničí desátek.

Ale to je jen menší část účtu. Obyčejnému občanu, který nejede v žádné levárně, se točí před očima obrovitý vír peněz, bohužel ve výlevce, která vede jinam. V té relativně legální oblasti je to parazitní systém podpor a dotací, co pečuje o odklon peněz z našeho dohledu. Nikoliv, nejedná se o almužny ze sociálního systému, ale třeba o zemědělské dotace na ničení půdy nebo stamiliardový zlatý déšť, označený magickým slovem „investice“, za kterým se skrývá desetileté překopávání dálnice pět metrů hluboko, místo aby se rychle potáhla pár centimetry asfaltu za desetinu ceny. Patří tam nejen všechny zbytečné a ještě předražené veřejné zakázky, ale taky nejruznější poskytovatelé předstíraných veřejných služeb, včetně subvencovaných výdejen bezpracných vysokoškolských diplomů a výzkumu v oblasti vrhání stínu. Kolik dělá tohle? Pět procent HDP? Víc?

A jedeme dál, teď už močálem zcela černým. Připočtíme odírání dlužníků lichváři, rozvaliny ubytoven s cenami jako v Hiltonu nebo výnos z podvodných exekčních dražeb. Připsat můžeme mafiánské zločiny jako je průmysl kradených aut nebo svět bordelů, kasín a zastaváren, který dnes reprezentuje významný segment městských služeb. Dalšíh pět procent?

OSM DCER A JEDEN ŽENICH

Na pomezí zločinu, jehož měřítka si lze těžko představit, byla také devalvace koruny, o kterou se postaralo předchozí vedení extrémně nezávislé České národní

banky. Tady se pouští žilou každému a pořád, protože s podceněnou korunou odevzdáváme část vyvážené práce úplně zadarmo a při nákupech dováženého zboží zase musíme strpět tučný příplatek za blbost. Kolik?

Roku 2008 se koruna poprvé dostala pod 24 korun za euro, roku 2011 krátce podruhé. I kdyby tohle byl teď strop našich možností, momentálně

platíme o 7 procent víc. Letošní mocný přírůstek průměrných mezd tak v podstatě jen dorovnal to, o co nás připravila ČNB.

A kdoví, jestli nám to nezavařila na celou generaci. Se slabou měnou se dá

těžko něco dělat, když se topí ve dvou bilionech korun nesmyslně navýšených devizových rezerv. Rusnokova centrální banka disponuje dvakrát větším objemem peněz, než má k dispozici Babišova vláda ve státním rozpočtu. Co na to parlament? Ať si trhne nohou. Paradoxní je, že Babiš, který má zdroje zmnožovat, to může zvládnout snáz než Rusnok, který se jich musí zbavit. Je to, jako když je v rodině osm dcer a ve vesnici jeden ženich – to se těžko dělají drahoty.

ČT A KLIMATICKÉ ZMĚNY

V mezinárodním srovnání, které bere do úvahy i rozdílné cenové hladiny v jednotlivých zemích mělo Česko v loňském roce 89 procent úrovně průměru EU, tedy včetně Balkánu. Kdybychom se chtěli porovnávat s eurozónou, která je na 106 procentech unijního průměru, máme jen 84 procent jejich úrovně – ale před odvody do zahraničí. Další úpravu vyžaduje výše uvedený přepočet, o co byl občan připraven podvody a triky.

Víme, kde jsme, vidíme, co bychom měli chtít. Ale jak toho dosáhnout?

ČNB ČESKÁ
NÁRODNÍ
BANKA

Samozřejmě, že se dá fňukat i nad tím, že z televize se to člověk nedozví, a když, tak jen v časech, u kterých je jistota, že se na to nikdo nedíval. Máme svobodu, můžete si říkat co chcete, ale podmínkou je naprostá bezvýznamnost. Sranda končí ve chvíli podezření, že vaše slova získají vliv. Na druhou stranu, a to už se dostáváme k pozitivům, Česká televize nabízí obrovskou službu lidstvu v oblasti boje proti klimatickým změnám.

Stačí třeba zařadit do debaty poslankyni Langšádlovou, a spotřeba elektřiny rázem klesá o mnoho megawattů. I to naše fňukání a rozčilení má svou národohospodářskou váhu, protože zahřeje i bez přítomnosti vnějších zdrojů, jako jsou kamna nebo kořalka. Byť někdy u kořalky končí. Ale dosti vzdechů, jděmež za lepším příštím, ve světě se děly i věci radostnější, ale bylo by chybou jen čekat, až to lepší přijde samo.

NOVÉ ALTERNATIVY ZDOLA

Ve světě jsme viděli propad tradičních stran ve volbách, neděje se to jen u nás. V Itálii občanské strany vládou, ve Španělsku vládu konstruktivně tolerují. Rodí

se nová levice, která bude obsluhovat jiný elektorát, než byli zaměstnanečtí proletáři vzeší z bojů ve století páry. Lidé se začínají sdružovat i na jiných principech, ne jen v sousedství velkých strojů nebo výrobní linky. Zlom nejspíš přišel s chytrými telefony, které nás udržují v trvalém spojení s osobami podle vlastního výběru. Je to zároveň příslib zcela nové civilizace, ve které musíme držet krok s věcmi, spojujícími se po internetu na podobném principu.

Zvyšuje se nezávislost a sdílení, oslabuje podřízenost a výhradní vlastnictví. Lidé se mohou snáze dohodnout, že zvednou hlavu. Netřeba k tomu vždycky pálit pneumatiky. Participační rozpočty se stávají normou komunální politiky. Sílí volání po přímé demokracii. Žluté vesty ve Francii už si prosadily, že ve Francii začnou přípravy zákona o referendu z občanské iniciativy.

Prostor získává družstevnictví spolu s konceptem solidární ekonomiky. Zužuje se prostor pro globalizaci a prosazuje se decentralizace, od energetiky k potravinářské výrobě. Lidé si začínají ujasňovat přednosti rozvoje obcí a regionů na principech lokálního ekonomického cyklu. Když nakupují zboží vyrobené v místě, peníze neodtékají do velkoměstských center a dál do zahraničí.

To jsou ty alternativy zdola, které je třeba popadnout a vypílat. Fňukání by bylo málo. Ani pouhý řev na náměstích nezvládne všechno. Je třeba číst, ne všichni už to zapomněli, a sbírat poznatky od těch, kdo v tom pokročili. Potřeba je angličtina, francouzština, němčina, nemluvě o italštině a španělštině, tam je hodně zdrojů. Každý nemůže umět všechno, tak ať to aspoň někdo přeloží. V každé obci je spousta studentů, stačí jim rozdat práci, a pak si je poslechnout v sobotu večer v hos-

**LIDÉ SI UJASŇUJÍ PŘEDNOSTI
ROZVOJE NA PRINCÍPECH
LOKÁLNÍHO CYKLU.**

podě, aby bylo zbytek týdne o čem mluvit. Zkuste třeba zdroj www.socioeco.org.

NENECHAT ZVADNOUT NOVOU PŘÍLEŽITOST

Víc bude také potřeba matematická logika, znalost algoritmů, programování s využitím umělé inteligence. Ale to přece taky někdo z mladých dělá. Dejte dohromady pár korun, kupte si robotickou stavebnici, nad kterou můžete začít prakticky uvažovat o tom, co by to umělo, kdyby to bylo potřeba doopravdy. Kluky to chytne jako fotbal, a možná se jim přitom podaří i snáz přilákat samičku.

Bitcoin se hroučí, Facebook je děravý, každý nás tam rentgenuje, ale obě technologie dohromady jsou živé a velice praktické pro seriózní vedení debat o budoucnosti. Jen se musí trochu přizpůsobit. Technologie pod Bitcoinem, onen slavný blockchain, je využitelná pro ochranu identity, zvenčí tam nikdo nevléze. A když se jednou zvládne, lze ji použít i na zavedení doplňkové místní měny. Ale to taky nejde bez kvalifikace. Nevyhodili někde nějakého bankéře? Všechny banky propouš-

těly. Nevypad někde nadbytečný manažer, který by pomohl uvažovat, jak propojovat místní obchodní toky? Software netřeba vymýšlet, jen upravit z toho, co je na <https://tools.dcentproject.eu/>

Péče o budoucnost je kvalifikovaná práce, něco víc než vzdechy, co by se mělo. To je možná nejdůležitější zkušenost z toho, co jsme prožili opíjením rohlíkem. Jenom kvalifikovaní lidé, kteří už něco prakticky zkusili, ať se hrnou do politiky. Rozcvičovat se můžete kontrolou a povzbuzováním dnešních nekvalifikovaných. Ale doba, která nás čeká opravdu za pár let, bude jiná než ta dnešní, a vaše chvíle přijde taky. Nenechte ji zvadnout tím, že ztratíte čas bez přípravy. ◀

(zf)

DOPORUČUJEME

EXEKUCE VYRŮSTAJÍ NA PODHOUBÍ NÍZKÝCH MEZD A VYHLADOVĚLÉHO SOCIÁLNÍHO STÁTU

<http://a2larm.cz/2018/12/exekuce-vyrustaji-na-podhoubi-nizkych-mezd-a-vyhladoveleho-socialniho-statu/>

Příběh o zadlužené České republice je neúplný, pokud opomíjíme přetrvávající chudobu a nízké mzdy.

ELEKTRÁRENSKÁ DRUŽSTVA

<https://www.kulturni-noviny.cz/nezavisle-vydavatelске-a-medialni-druzstvo/archiv/online/2018/44-2018/elektrarenska-druzstva>

Elektrárenská družstva patřila do skupiny zemědělských družstev. Podíl družstevnictví na elektrifikaci zemědělství u nás je ale dnes již téměř zapomenut. Neznámá je také družstevní minulost řady českých elektrárenských společností. Příspěvek z Kulturních novin v krátkosti připomene vznik a úlohu těchto společností.

CENY PALIV VYVOLÁVAJÍ PROTESTY I V BULHARSKU

<http://a2larm.cz/2018/12/ceny-paliv-vyvolavaji-protesty-i-v-bulharsku/>

Bulharskem zmítají demonstrace proti asociální politice vlády, rostoucím životním nákladům a cenám pohonných hmot.

► Jaroslav Kubera

MNOHOOBROČNÍK KUBERA

https://www.lidovky.cz/domov/mnohoobrocnik-kubera-jak-sef-senatu-sedi-na-kraji-hlida-penize-v-teplicich-a-dohlizi-na-obri-firmu.A181214_100846_in_domov_jho

Jak šéf Senátu sedí na kraji, hlídá peníze v Teplicích a dohlíží na obří firmu.

LESY V OHROŽENÍ

<https://www.kulturni-noviny.cz/nezavisle-vydavatelске-a-medialni-druzstvo/archiv/online/2018/49-2018/lesy-v-ohrozeni-ziskuchtivost-je-smrtici-pro-nas-vsechny-potrebujeme-zmenit-kulturu-hospodareni>

Stav brazilských lesů se týká i nás. Na druhé straně naše lesy, jež jsou jistě menších rozměrů, nejsou o nic méně plícemi naší krajiny a plní celou řadu dalších funkcí.

JAK KAPITALISMUS CVIČÍ TVÉHO VNITŘNÍHO PEJSKA

<http://a2larm.cz/2018/12/jak-kapitalismus-cvici-tveho-vnitriho-pejska/>

Současná psychiatrie „léčí“ pomocí týchž prostředků, které naše problémy zaviňují.

„OSUDOVÉ OSMIČKY“ 20. STOLETÍ V DRUŽSTEVNICTVÍ

<https://www.kulturni-noviny.cz/nezavisle-vydavatelске-a-medialni-druzstvo/archiv/online/2018/35-2018/osudove-osmiciky-20-stoleti-v-druzstevnictvi>

Jedna z kapitol stručného všeobecného přehledu vývoje družstevnictví na území České republiky.

DEVELOPEŘI V PAMÁTKOVĚ CHRÁNĚNÉM MĚSTĚ

DISKuze ze dne 27. 11. 2018 – STRUČNÝ ZÁZNAM

► Masarykovo nádraží

Smysl práce developerů není ze své podstaty pro město negativní; při správném nastavení podmínek by mohla vzniknout mezi developery a městem oboustranně prospěšná spolupráce. Cílem práce developerů je výhodně investovat za účelem soukromého zisku. Problém je v podstatě především na straně městských zastupitelů, kteří by měli jejich činnost usměrňovat ku prospěchu měst. Úkol je náročný jak na odbornost zastupitelů, tak na jejich spolehlivost. Pomáhat by jim v tom měla projednaná územně

plánovací dokumentace, především regulační plány zpracované v takové podrobnosti, aby vypovídaly o potenciálu jednotlivých parcel a domů do té míry, aby bylo možné kontrolovat již investiční záměr. Další oporou úředníků musí být funkční památkový zákon.

V praxi takový ideální stav nenažívá. Především chybí přiměřená územně plánovací dokumentace, což odpovídá tomu, že posledních 25 let bylo plánování zatraceno, aby neomezovalo neomezenou kreativitu a práva vlastníků. Není ani dostatek zkušených urbanistů, byla přerušena generační kontinuita.

Ani zákon o památkové péči neplní své poslání. Jeho paragrafy mluví o památkové ochraně do té míry jen všeobecně, že úředníci jsou nuceni při konkrétních kauzách zákon sami vykládat a dotvářet podle svého. To je v rozporu s jejich pověřením, které od nich vyžaduje dbát na plnění zákona, ne ho tvořit. Autoři zákona se záměrně vyhýbají určení smyslu památkové péče, odvolávají se na nedostatek názorového konsenzu

(nejen) v této oblasti. To nemění nic na skutečnosti, že všeobecný zákon, připouštějící i protismyslné výklady, je nefunkční.

Všeobecně sepsané zákony nelze funkčně propojovat se zákony tematicky navazujícími – např. památkový zákon by měl být v zájmu památek nemovitých (měst) provázán se zákonem o územním plánování a stavebním, zákonem o životním prostředí a o ochraně přírody a kra-

jiny. Údajně bylo sjednoceno odborné názvosloví. Propojení zákonů ale předpokládá vzájemné předání konkrétních požadavků – v našem případě jde o předání podkladů pro ochranu urbanistických hodnot z památkového zákona do zákona o územním plánování. Stávající památkový zákon předává pouze seznam kulturních památek. Chybí ale ochrana zbylé mnohem početnější neregistrované zástavby, která může památky podpořit nebo zničit. Chybí předání urbanistických hodnot této zástavby, které památkový zákon ani nezná. Dokud nebude tento nedostatek odstraněn, budeme bourat

► Park Stromovka

památkově neregistrované Kozákovy domy, jejichž vysoká urbanistická hodnota (i architektura fasád a střechy) vytváří identitu města.

Třetím mocným nepřítelem našich památek je současný chaos v naší architektuře. Není žádným tajemstvím, že modernismus památkám nepřeje. V čem je hlavní příčina?

Identita našich historických měst je založena na prioritě prostoru, jinak kontextu v zástavbě. Priorita prostoru znamená, že nová architektura respektuje prostředí, do kterého vstupuje, tj. respektuje nejen své sousedy, ale i vzdálenější dominanty. Tak vzniká kompoziční celek, harmonie slohů vzájemně vzdálených o staletí. Vzniká tak prostředí, které příznivě ovlivňuje psychiku jednotlivce i chování společnosti stejně dnes jako před staletími.

V historických uličkách a na přehledných náměstích vzniká pocit bezpečí, empatie s ostatními, sounáleži-

tosti. To je základ spolupráce, která je podmínkou vzniku civilizace. Izolovaní jednotlivci civilizaci nevytvoří. Tady je příčina atraktivity historických měst – nejen pro návštěvníky, ale i pro městské funkce a developery. Jenom město respektující prioritu prostoru totiž vnímáme jako skutečné město. Jenom tam jsou dobré adresy pro kulturu, obchod a instituce.

Současná modernistická architektura je krajně individualistická. Moderní architektura v běžné představě musí být vidět, musí se pronikavě odlišovat, musí své prostředí změnit, ne je respektovat a chránit. Musí nad něj vyniknout, potlačit ho pro své vlastní uplatnění. Co může být přesnější obraz nemilosrdné soutěže podnikatelů kolem nás? Nikdy před tím nebyly budovy ve městě stavěny pouze pro peněžitý zisk. Samozřejmě, že byl sledován prospěch jednotlivce nebo nějaké skupiny. Ale vždy byly používány prostředky, které esteticky oslovovaly nejširší vrstvy. Najdeme je i na pevnostech. Jenom tak zvaná současná architektura dovede pouze fascinovat svými nečleněnými skleněnými plochami silou byznysu a kapitálu.

Ekonomická síla developerů v prostředí našich úřadů trvale ohrožuje naše města. Pokud město nehájí památkový zákon a územně plánovací dokumentace, hrozí trvalé nebezpečí, že zastupitelé podlehnou tlaku finančně mocného developera a vyjdou mu vstříc do té míry, že sám město projektuje a staví sám jen pro svůj soukromý zisk, v rozporu se zájmy města a celé společnosti.

Nejkřiklavější příklad máme v centru Prahy na území Pražské památkové rezervace a na přilehlých památkových zónách. U Masarykova nádraží se uvolnila na Florenci část kolejiště navazující na brownfield v Bubnech. Magistrát se ani nepokusil řešit obě uvolněná území jako celek. Rychle doslova daroval území na Florenci developerovi bez jakýchkoli výhrad ve prospěch města. Zaniká tak jedinečná, neopakovatelná příležitost spojit pásem s převahou vysoké veřejné zeleně přehřáté centrum se Stromovkou v Holešovicích. Současně je tu možnost do vysoké zeleně umístit veřejné budovy (koncertní síň apod.) v těsném dosahu centra s možností přiměřených parkovacích ploch. Jak zdůvodní magistrát tuto

ztracenou možnost občanům Prahy, pokud se záměr bývalé primátorky uskuteční? Co znamená stále přetřásaná kauza Open card proti nenapravitelné škodě pro město, vzniklé nekvalifikovaným zacházením s jeho územím?

Developer zde sám určil funkční využití urbanisticko-architektonického řešení. Magistrát vše akceptoval, na-

ZANIKLA UNIKÁTNÍ PŘÍLEŽITOST SPOJIT PŘEHŘÁTÉ CENTRUM SE STROMOVKOU.

víc odhlasoval ne své půdě zrušení příslušné části platného Územního plánu, která byla se záměry developera v naprostém rozporu. Co si má o tom občan Prahy myslet? Praha je až dosud součástí světového kulturního dědictví. Co si o takové akci mají myslet ti všichni, kterým toto dědictví patří? ◀

pondělí 17. prosince 2018

Ing. arch. Marie Šváblová
ASORKD (www.asorkd.cz)

KALENDÁRIUM LEDEN 2019

1. 11. 2018 – 10. 1. 2019 Spříznění volbou / Podkarpatské a rusínské inspirace a výzvy v české literatuře, Klementinum, Mariánské náměstí, Praha 1. Národní knihovna ČR – Slovanská knihovna a Společnost přátel Podkarpatské Rusi zve na výstavu, která představuje výběr české a zčásti

také slovenské odborné literatury, beletrie, obrazových publikací a průvodců inspirovaných někdejší Podkarpatskou Rusí a životem tamních obyvatel.

ku hraček z Rychnova nad Kněžnou, sváteční retro výlohu obchodního domu Kotva zaplněnou starými vánočními ozdobami, oblečením a dalšími předměty. K vidění budou také výrobky předních národních podniků, jako byly Madeta, Kofola, Eta, Fatra, JAWA, Tesla a jiné.

15. 1. 2019 od 19:00 – Literární večer s Marií Šťastnou. GALERIE HOLLAR, Smetanovo nábř. 6, Praha 1. Sdružení českých umělců grafiků Hollar a Asociace spisovatelů za podpory Nadace Českého Literárního Fondu Vás srdečně zvou na III. Literární večer – Autorské čtení básničky Marie Šťastné.

23. 1. 2019 - Mezinárodní konference ke 100 letům od zavraždění Rosy Luxemburgové. Více informací na www.ekumakad.cz, registrace na adrese <http://bit.ly/Rosa100>

31.1. - 3. 2. 2019 - Otevřený prostor 2019 - Bydlení jako společenská otázka, Ekocentrum Renata Bělá u Jevíčka. Jak vyjmout bydlení z tlaku trhu? Je bydlení dostupné? Jak bydlet v nerůstových časech? Jak bydlet spolu? Kde hledat cesty ke komunitnímu bydlení? Na tyto a další otázky se pokusí odpovědět lektori N. Johanisová, S. Kutáček, Jere Kuzmanic (Chorvatsko) a další. Více informací na <http://ekumakad.cz/cz/akce/open-space-2019>

připravil Dan Glas

Hollar

14. 11. 2018 – 3. 3. 2019 „Retro zima za socíku“ – Galerie Tančící dům, Jiráskovo náměstí 1981/6, Praha 2 zve na výstavu předmětů denní potřeby ze 70. a 80. let. Mezi 1 300 předměty uvidíte např. unikátní sbír-

RETRO
70. a 80. let

OTEVŘENÝ PROSTOR
OPEN SPACE
30/1–3/2/2019
Ekocentrum Renata Bělá u Jevíčka

TÉMA: BYDLENÍ JAKO SPOLEČENSKÁ OTÁZKA

Jak vyjmout bydlení z tlaku trhu?
 Jak bydlet v nerůstových časech?
 Jaké jsou cesty ke komunitnímu bydlení?
 Co mohou dělat obce pro dostupné bydlení?
 Jak funguje co-housing a sociální squat?
 Kdo má právo na město?

Zveme vás na seminář, kde jsou všichni účastníci zároveň i lektory. Cílem je hledání cest k sociálně spravedlivému a ekologicky udržitelnému bydlení.
 Blíže informace a přihlášky na:
www.thinktank.cz

31/12 2018

OTEVŘENÝ PROSTOR: BYDLENÍ JAKO SPOLEČENSKÁ OTÁZKA

ZVEME VÁS NA 13. ROČNÍK SEMINÁŘE TYPU OTEVŘENÝ PROSTOR

► **Kdy? 30. ledna až 3. února 2019** (středa večer až neděle ráno)

► **Kde? V Ekocentru Renata Bělá u Jevíčka** (<https://www.renatanet.cz>)

Jak vyjmout bydlení z tlaku trhu? Je bydlení dostupné? Jak bydlet v nerůstových časech? Jak bydlet spolu? Kde hledat cesty ke komunitnímu bydlení? Co mohou podniknout/dělat obce pro dostupné bydlení? Existuje u nás sociální bydlení? Jaké jsou příklady dobré praxe? Jak funguje svépomocné bydlení? Kdo žije v ekokomunitách? Co je co-housing? Jak funguje sociální squat? Kdo má právo na město? Mezi účastníky bude i Jere Kuzmanic, Chorvat, který vystudoval v Holandsku, kde žil delší dobu v sociálním squatu. Nyní působí na jedné z barcelonských univerzit. Jako urbanista se ve své nedávno obhájené disertaci zaměřil na přístupy k městskému plánování, které jsou v souladu s filosofií nerůstu. Tlumočení bude zajištěno.

Přihlašovací formulář naleznete na stránce www.thinktank.cz, resp. na tomto odkazu:

https://docs.google.com/forms/d/1p-Bk-GMcV-2T4LMgqRWGB5h8q_TV9eID3WbHpySSZu5k/viewform?edit_requested=true

Očekáváme, že do formuláře napíšete něco o sobě, co od semináře očekáváte a jaké téma chcete diskutovat. Prosíme, nebudte příliš struční, vaše odpovědi nám pomohou vybrat účastníky tak, aby byl seminář pro všechny obohacující.

Přihlášky přijímáme do 31. prosince 2018. Během následujícího týdne (nejpozději 8. ledna 2019) vás vyrozumíme, zda jsme vás na seminář vybrali (počet účastníků je omezen na 25) a požádáme o zaplacení nevratné zálohy.

Účastnický poplatek bude 2 500–5 000 Kč, podle vašich možností, a zahrnuje ubytování a stravu. V odůvodněných případech můžeme poskytnout slevu na účastnickém poplatku. Prosíme, uveďte v takovém případě zdůvodnění svého požadavku v přihlášce.

Seminář se bude konat v Ekocentru Renata Bělá u Jevíčka. Více informací najdete na jeho webu: <https://www.renatanet.cz>.

Otevřený prostor: bydlení jako společenská otázka organizuje Trast pro ekonomiku a společnost ve spolupráci s Ekumenickou akademií, Katedrou environmentálních studií FSS MU a Alternativou zdola

Organizaci semináře garantují Naďa Johanisová, Stan-
da Kutáček a Markéta Vinkelhoferová. Více informací o semináři žádejte u Nikoly Fouskové na e-mailu: openspace@thinktank.cz. Těšíme se na vás!

NOVINKY

Z KULTURNÍCH NOVIN

I po desetileté existenci zůstávají Kulturní noviny jediným družstevním hromadným sdělovacím prostředkem v ČR. Dekádu se chystají završit výběrem nejlepších dosud publikovaných příspěvků. Editorem připravované knihy je zakladatel a šéfredaktor KN Jiří Plocek, redaktor, hudebník, publicista a folklorista (a také řezbář a biochemik), dosavadní pilíř celého podniku, tedy redakce i stejnojmenného družstva. Družstvo má něco přes padesátku členů, ale počet autorů jde do stovek.

BLÍZKÝ SVĚT ŘADOVÉHO OBČANA

Jiří Plocek nedávno po zralé úvaze odstoupil z čela družstva i redakce – krom jiného proto, aby se mohl soustředit na svůj velkorysý projekt Píseň duše. Zůstává přispěvatelem a příznivcem novin a ovšem členem družstva. Novým předsedou družstva se stal typograf Miroslav Švejda a šéfredaktorem bude od nového roku ekolog Jiří Guth, mj. člen Alternativy zdola. Zaměření KN ani snaha o naplňování jejich vnitřního poselství, to jest být nezávislým kulturně-

-politickým médiem, jemuž je blízký svět řadového občana a názorové alternativy, spíše než mediální či ekonomický mainstream, se samozřejmě nemění. Snad jen víc než dosud se budou věnovat družstevnímu hnutí, což je také specifický důvod, proč je doporučujeme pozornosti čtenářů zpravodaje Alternativy zdola.

Podobně jako jiné názorově spřátelené a nezávislé (svépomocné) periodikum, totiž webový časopis !Argument, potřebují Kulturní noviny finanční podporu – příspěvek přitom může být i netradičním vánočním dárkem (a také třeba jako dar odepsaný z daní). Čtěte, přemýšlejte, podporujte. ◀

Jiří Guth

PROJEKT „KNIHA KULTURNÍCH NOVIN“:

<https://www.kulturni-noviny.cz/nezavisle-vydavatelске-a-medialni-druzstvo/archiv/online/2018/49-2018/projekt-kniha-kampan-pro-kulturni-noviny-pokracuje>

PUMPA A POCHYBNÁ PARTICIPACE, JAK SE TO RÝMUJE

Vpondělí 17. prosince 2018 uplynula lhůta po posílání vyjádření SEA, tedy ke koncepci a posouzení jejího vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví v případě Plánu udržitelné mobility Prahy a okolí do roku 2030, neformální zkratkou označovaného jako PUMPA.

V Praze je automobilová doprava největší znečišťovatel vzduchu a spolu s jinými druhy dopravy také zdroj obtěžujícího hluku. S přihlédnutím k různým lapsům územního plánování (bohužel včetně připravovaného nového územního plánu Prahy zvaného „metropolitní“) je

zřejmé, že navrhnout skutečně udržitelnou dopravu představuje úkol obtížný a zároveň významný. Ani prostudování několika stovek stran příslušných dokumentů bohužel neumožňuje tvrdit, že se to podařilo. Tento plán totiž není skutečnou koncepcí, ale jen jakýmsi zásobníkem 240 opatření (vesměs, ale ne výhradně investičního potažmo „betonářského“ charakteru) bez zřetelné prioritizace, etapizace či podmíněnosti. Aspoň že má jakžtakž použitelnou sadu ukazatelů, jejichž naplňování by mělo být vyhodnocováno. Doufejme, že výsledky budou široce zveřejněné, i když třeba nebudou příliš příznivé.

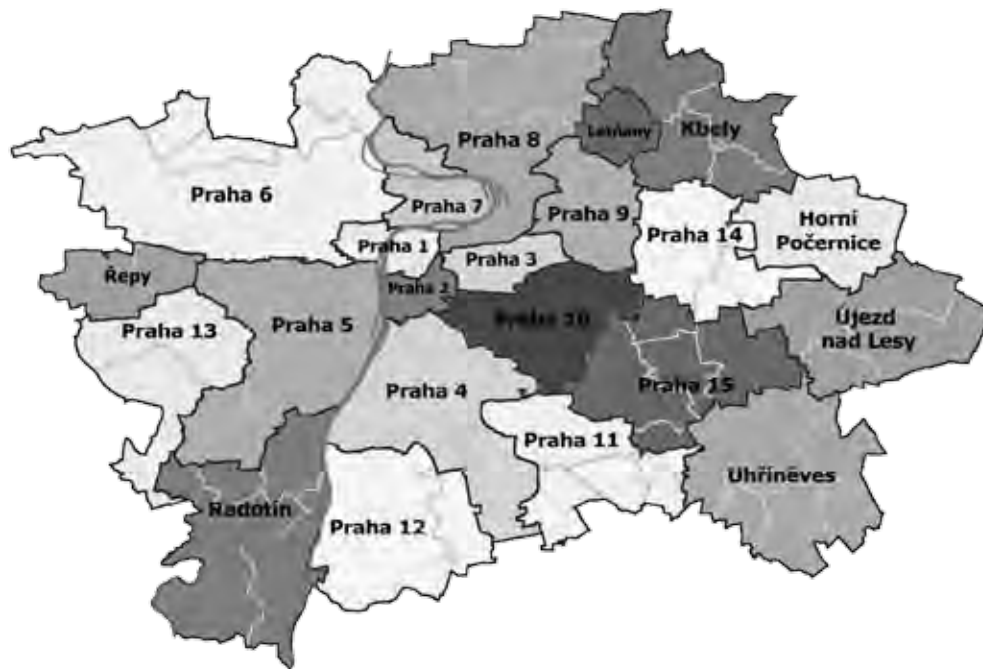
Formálně vzato je takový plán podmínkou pro čerpání evropských fondů na dopravní projekty. Plán je součástí rámce s poněkud familiárním názvem Polad' Prahu, do něhož patří i dopravní politika hlavního města, kterou bez velké publicity (a výrazných ohlasů) schválila městská rada už v září 2017.

Ve stručnosti, předloženému plánu lze vyčítat alespoň následující nedostatky:

►v souladu se schválenou dopravní politikou (bohužel!) rezignuje na jeden z nejsilnějších nástrojů pro omezení individuální automobilové dopravy, totiž na koncepční, postupné, dlouhodobé omezování počtu parkovacích míst v centru města. Z dopravního hlediska má smysl uvažovat o oblasti uvnitř Městského okruhu. V plánu je pouze záměr na lehké sní-

žení (o deset procent do roku 2030) počtu parkovacích míst pouze ve veřejném prostoru a jen uvnitř Pražské památkové rezervace. Informace o počtu míst na soukromých pozemcích a v garážích prý orgány města nedokážou ani sledovat.

►případné kroky ke skutečné udržitelnosti budou až v prováděcích „akčních plánech“, které ale

►budou připravovány ve větším skrytu než celkový plán (SEA se na ně nevztahuje)

►už teď má první akční plán několikaměsíční zpoždění oproti termínu, který je uveden na webu a dokonce i v předkládané koncepci (tuto skutečnost ovšem zjistíte, až když se po ní aktivně pídíte)

►možná ani ty akční plány nebudou mít praktický význam a Rada hl.m.

Prahy si stejně bude dělat, co uzná za vhodné. Jak přiznal jeden z členů zpracovatelského kolektivu, i první akční plán zřejmě rezignuje na strategické úvahy a prostě bude zahrnovat, co všechno by se v nejbližším období dalo dělat při přípravě všech (!) 240 opatření.

Zásadní problém PUMPA jsme naznačili už v titulku: veřejnost není účinně zapojena do přípravy. Může leda „pomocí aplikace sdělit svoje osobní přepravní potřeby či objasnit potíže, kterým při přepravě do svého cíle čelí“ (citát z webových stránek Polad' Prahu). A pak už jen

„sledovat, jak se s podněty pracuje ve scénářích, které naznačí různé možnosti směřování Prahy v oblasti mobility. (...) K tomu bude možné se zapojit do sociologického průzkumu, který k uvedeným scénářům bude zjišťovat názorové spektrum mezi uživateli.“ Ještě bylo několik panelových diskusí, kde podobně jednosměrně zpracovatelé informovali, co udělali. V praxi si to užili například vytrvalí aktivisté, usilující o brzké zahloubení „dálniční“ ulice V Holešovičkách. Všechno absolvovali, opakovaně vznášeli svůj dobře vyargumentovaný požadavek, ale nebylo jim vyhověno, ani zveřejněny důvody pro toto odmítnutí. Zpracovatelé se přesto pyšní participací, čímž ale mají na mysli pouze vybrané (oslovené, pozvané) vybrané dopravní a jiné experty. Inu, technokracie je alternativou k demokracii.

Budoucnost pražské dopravy má k udržitelnosti pořád velmi, velmi

**ČTĚTE NA WEBU ALTERNATIVA ZDOLA:
TOMÁŠ TUŽÍN: MALÉ ZAMYŠLENÍ NAD PLÁNY UDRŽITELNÉ MOBILITY**

<http://alternativazdola.cz/tomas-tuzin-male-zamysleni-nad-plany-udrzitelne-mobility>

daleko. Dílčí opatření ve prospěch cyklo dopravy, která si vynucuje poměrně hlasitá „lobby“, jdou správným směrem, ale jsou naprosto nedostatečná. Nutná je velkorysá podpora kolejové dopravy v kombinaci s účinným, přitom sociálně citlivým – spravedlivým – omezováním nutnosti i možnosti přepravovat se po městě automobilem. ◀
-jigi-

ZPRÁVA Z VOLEBNÍ VŘAVY

Nyní proběhly komunální volby také na Slovensku, a tak nabízíme pohled občanského aktivisty Petera Tylky, který se pustil do boje a poslal nám situační zprávu z Liptovského Hrádku. Možná se nebude moc lišit od poměrů u nás, takže se lze poučit z toho, jaký prostor se otevírá, když člověk nelení.

U nás v Liptovskom Hrádku (LH) to bolo hlavne u poslancov dosť zaujímavé. Čo sa týka primátora, ten súčasný nezávislý obhájiť s 96 % a druhý, kandidujúci za krajne pravicovú stranu, úplne prepadol. Šancu by však nemal asi nikto, keďže súčasný primátor je naozaj veľmi pozitívne hodnotený a neviem o inej osobnosti, ktorá by mohla v tomto smere v LH osloviť.

Počet volených poslancov u nás je 13 (11 za LH + 2 za mestskú časť Dovalovo). Tu sa z pôvodných 13 dostalo 5,5 (oných 0,5 je poslanec, čo v predošlom období odslúžil asi polovicu, potom išiel k mestskej polícii a teraz tam končí), aj keď nie všetci opäť kandidovali. Víťazili nezávislí, máme ich 8. Dokonca sa tam dostal aj 20 ročný nezávislý študent, reprezentant v karate.

Čo sa volebnej kampane týka, tak okrem štandardnej v mestskom spravodaji (550 znakov, čiže naozaj máličko) a

volebných tabúl/stánkov, ju mala približne polovica kandidátov. Zaujímavý bol plagátik, na ktorom sú takmer všetci znovu kandidujúci aktuálni poslanci so sloganom na štýl „spolu za naše mesto“, a nič viac. Sú tam naprieč volebným kandidátkam, čiže zo Smer+SNS, KDH a nezávislí. Aj keď mi je jasné, že komunálna politika je kus iná, bolo mi to akési divné.

Tak som sa vo Facebook skupine pre LH (5500 členov) spýtal na ten plagátik, čo že znamená to „spolu za naše mesto“. Chytila sa iba jedna z plagátika, avšak okrem odpovede otázkou a ďalšou nekomunikáciou som sa nič nedozvedel.

ZOSKUPENIE AKTIVISTOV

Bolo aj zoskupenie hrádockých aktivistov na kandidátke SaS a OLANO, pričom niektorých registrujem z internetu. Asi nemálo ľudí ich vníma skôr

negatívne, a niekedy ich forma naozaj nie je najvhodnejšia. Tí robili kampan dvojstránkou, a jeden z nich, novinár na volnej nohe, sa snažil aj na svojom blogu i videom. Ale nedostal sa ani jeden z nich. Aj keď úplne márne to z ich strany nebolo, keďže niektorým veľa hlasov nechýbalo.

FIASKO KRAJNÍCH PRAVIČIAROV

Kontaktnú kampan nerobil asi nikto. Vlastne nie, robili ju krajní pravičiar v podobe podujatia s gulášom aj hudbou, ale bolo to totálne fiasko. Namiesto očakávaných davov, prišlo minimum ľudí. Keď som tam bol ja, tak cca 50 ľudí, z toho polovica organizačný tím. Vodca vraj ani na pódiu nevystúpil a odchádzal nahnevaný, že nikto neprišiel. A to majú dokonca u nás v LH kanceláriu. Ľudia skôr prišli pozrieť na hudbu a niektorý z nich boli proti-kandidáti.

Ja som robil volebnú kalkulačku <https://fb.me/volbyLH2018> a <http://volebnakalkulacka.sk/> s pomocou Michala Škopa, ktorý sa volebným kalkulačkám dlhodobo venuje. Nakoniec ju vyklikalo cca 180 ľudí, čo je celkom fajn, na to že to ľudia naozaj nepoznajú a že je tu dosť ľudí, hlavne seniorov, čo nemajú internet. Aj keď mi ju odmietli vyplniť takmer všetci súčasní poslanci, prekvapený som bol hlavne odmietnutím od jedného nezávislého, ktorý ve-

rejnú správu vyučuje a doteraz som o ňom nepočul.

Oproti mnohým kandidujúcim som väčšiu kampan robil ja, s volebnou kalkulačkou na FB, priamym oslovovaním na ulici (získavanie podkladových otázok a snaha nadviazať spoluprácu), s krátkou prezentáciou v dvoch triedach na miestnom gymnáziu a roznesením letáčku/vizitky o vytvorenej volebnej kalkulačke po celom LH.

► Liptovský Hrádok

PODNĚT K ZAMYSLENÍ

Žiaľ nikto ďalší sa ku mne nepridal, ale aspoň som s pár perspektívnymi ľuďmi nadviazal kontakt. Samozrejme odmenou za minúté vlastné prostriedky a dovolenku, mi je dobrý pocit, že aspoň dačo som spravil a snáď aspoň zopár ľudí podnietil k zamysleniu nad témami ako je napríklad: Participatívny rozpočet, či Otvorené dáta (OpenData). ◀

Peter Tylka

JEDLI, PILI, ZAZPÍVALI, DOBROU VŮLI SPOLU MĚLI, ANEB VÁNOCE V AZ

**„Rok uplynul, a je zase po pouti, vracíme se domů od Malinů,
čas hlídají teď k ránu už jen kohouti a my dvěstě metrů jdem' snad
hodinu, hodinu, hodinu.“**

(S. Janoušek, Imaginární hospoda)

Tak trochu mi text známé písně Slávka Janouška připomněl prosincovou AZ vánoční besídka, která se zase po roce konala v tradičních prostorách v Praze na Smíchově. Není tedy pravda, že bychom se zrovna vraceli od Malinů, ale zase se rádi vracíme do naší útulné klubovničky ve Staropramenné ulici. A 16. prosince v ní bylo skutečně až nebývale živo a s přibývajícím časem se hrnuli další a další hosté. A protože někteří členové se vídají zřídka, o témata a náměty k hovoru rozhodně nebyla nouze. Ke slovu přišly i naše oblíbené hudební kusy, jejichž blok tentokrát oživil nácvik známé válečné písně Bella Ciao. Na závěr jsme si pak slovy Slávka Janouška „ale příště, fakticky už příště ...“ slíbili, že do příští vánoční schůzky vytvoříme jednak zpěvník vánočních koled a také zpěvník politických písní, ve kterých máme zatím významné mezery. Já osobně si přeji, abychom v Alternativě zdola rozhodně nenaplnili závěr písně Imaginární hospoda:

**„Další rok uplynul, moc o sobě nevíme, jen to,
že z mnohých plánů jsme slevili,
že je pár věcí, za které se stydíme,
každý na někoho něco ví,
jak jsme se změnili, změnili, změnili“.**

(dg)

EU POTŘEBUJE NOVÉ PARADIGMA VZTAHU K ČÍNĚ

Čínské ekonomice zahraniční i vnitřní, její geopolitice či vojenským otázkám, teorii i praxi, evropskému nahlížení na vzestup Číny a čínské myšlení a budoucnosti evropsko-čínských vztahů a soužití byla věnována mezinárodní konference „EU a euroasijská integrace - 40. výročí čínských reforem“, kterou 6. listopadu v Praze v Evropském domě uspořádala Univerzita Jana Amose Komenského a jíž se zúčastnili kupř. vojenský odborník Pavel Gavlas, chargé d'affaires ČLR v ČR Jianjun Chen, bývalý ministr zahraničí ČR a nyní prezident institutu Hedvábné stezky Jan Kohout, politolog Oskar Krejčí, europoslanec Jiří Maštálka, exministr a ekonom Jan Mládek, slovenský podnikatel Eduard Šebo, makroekonomka Ilona Švihlíková či velvyslanec SR v ČR Peter Weiss.

Text: KAREL RŮŽIČKA

Úvodem Jiří Maštálka zarámoval akci, česko-čínské vztahy a i poměry v Evropě a v Číně popísem současné konfrontační situaci ve světě a zdůraznil obavy mnoha lidí z celého světa o uchování míru. Připomněl pětileté výročí vyhlášení

čínské iniciativy Hedvábné stezky a pásu, jakož i její dávnou historii, ale i protiakce USA a selhání EU. Označil ČLR za nejdůležitější továrnu a největší inovační centrum světa.

Jianjun Chen přednesl příspěvek seznamující s ekonomickými a sociálními výsledky ČLR, jejími zahraničně a vnitropolitickými záměry, ale rovněž oceňující pozornost, kterou prezident Miloš Zeman věnuje Číně, a také vyzdvihující nynějšího čínského prezidenta Si Tin-pchinga. Uvedl, že Čína se chce stát moderní společností, orientovat se na kvalitu, komplexnost, na otevřenost světu, investice, vzájemnou výhodnost vztahů. Zastal se otevřených trhů,

kooperace, společných zisků a rozvoje, přátelských styků, odmítl omezení obchodu a násilná řešení.

VLÁDNE PSEUDODEMOKRACIE

Jan Kohout zdůraznil pohled českých národních zájmů ve vztahu k Číně. Upozornil na růst globální ekonomické, politické a vojenské síly ČLR a na její cestu, která nebyla a není liberálně demokratická, jak svoji cestu označuje Západ (v té souvislosti označil současný svět za nikoli liberální, ale za „spíše pseudodemokratický“). Přiznal úspěchy i neúspěchy čínské iniciativy celkově i v českých končinách. Zdůraznil, že ČR by neměla stát mimo čínskou iniciativu, ocenil činnost M. Zemana a díky němu i možnost české strany na přímé jednání s nejvyššími představiteli ČLR, kterou však ostatní čeští politici nevyužívají. Podtrhl, že

postoj USA a EU k Číně je odlišný, pro USA jde o strategické soupeření a ochranu trhů, „možná i o přípravu na nějaké konfliktní situace“, zatímco EU je dle Kohouta zastáncem volného obchodu, rovného přístupu a to i k ochraně investic. Vyslovil se pro spolupráci ČR a ČLR, harmonic-

ké vztahy, doufá v novou dynamiku, spolupráci škol, vědců, firem a v rozšiřování prostoru pro investice, naopak se obává tendencí k obchodním válkám.

USA JAKO SLÁBNOUCÍ HEGEMON

Ilona Švihlíková se zabírala odolností čínské ekonomiky na ekonomický, politický a vojenský tlak USA a obchodní sankce. Sdělila, že ekonomiky ČR a USA jsou propojeny, přičemž jsou ovšem protikladné. USA je dle ní oslabující hegemon, největší světový dlužník, avšak emituje světovou měnu dolar (v ní probíhají zhruba 3/5 mezinárodních operací), síla ČR naopak stoupá, je 2. největším světovým věřitelem a má nejvyšší devizové rezervy. Ukázala, jak podíl USA na světové ekonomice v paritě kupní síly za 40 let klesl z více než 21 % pod 16 % a naopak podíl Číny se zvýšil z 2,3 % na více než 18 %. Jejich obchodní výměna je nevyrovnaná, Čína dováží z USA daleko méně zboží než USA z ČR, ale celkové ekonomické vztahy jsou složitější (finanční operace, služby), upozornila ekonomka a dodala, že americká cla zatím dovoz

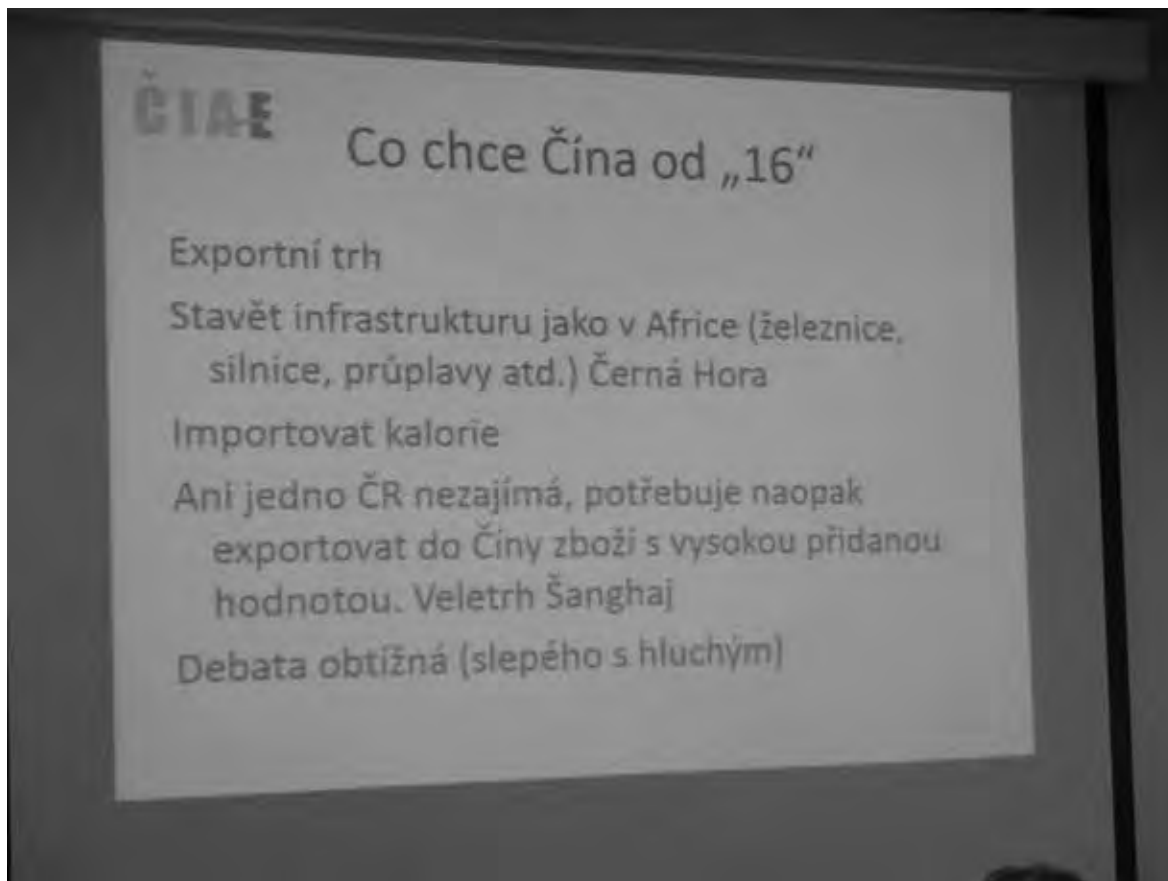

čínského zboží neomezila a ten nyní dosáhl rekordní úrovně. Švihlíková vyložila záměry USA vůči ČR, snahu překazit program Made in China 2025. Domnívá se, že skutečné zájmy USA k ČR nejsou ekonomické, nýbrž geopolitické. Přitom upozornila, že politika dnešního prezidenta USA Donalda Trumpa k Číně se nepřilíší od jeho předchůdce Baraka Obamy a očekává podobnou politiku od USA, tj. obranu pozic slábnoucího hegemonu, i v budoucnosti.

**USA JE NEJVĚTŠÍ SVĚTOVÝ
DLUŽNÍK, ČÍNA DRUHÝ
NEJVĚTŠÍ SVĚTOVÝ VĚŘITEL.**

Ekonomka nepředpokládá masový výrodej amerických dluhopisů Čínou (vlastní za cca 1,2 bil. USD), ale omezení nových nákupů, což ztíží USA financování svého rozpočtu. Čínský dluh se sice ze deset let ztrojnásobil (nemovitosti, domácnosti, místní veřejná správa), ale dle expertů má zatím ČR dostatečnou kapacitu na zvládnutí středních problémů, poznamenala ekonomka. Pokračovala přehledem čínských ekonomických, finančních struktur (Asijská investiční a infrastrukturní banka, Šanghajská organizace spolupráce, iniciativa

stezky a pásu, spolupráce s Ruskem, posílení jüanu, nezdarem naopak skončil BRICS). Ohledně odolnosti Švihlíková prohlásila, že jde o mnohovrstevnatou ekonomickou záležitost ve vztahu k možným systémovým poruchám, šokům, sankcím, různým restrikcím, závislosti na jen několik oborů či firem, kdy záleží na možnostech rozpočtových a monetárních akcí, investic (ČR má velké možnosti domácích investic a růstu spotřeby), diverzitě hospodářství, surovinové ne/závislosti, na což ČR prostor má, byť si jej komplikuje již zmíněným rychle rostoucím nemalým dluhem. Závěrem se Švihlíková pozastavila nad závislostí EU na politice USA, přičemž zdůraznila, že zájmy USA nejsou zájmy EU a bylo by sebevražedné je slepě následovat. Podpořila emancipaci politiky EU včetně vlastních finančních struktur, ale položila otázku, zda jsou v EU politici schopni emancipaci EU uskutečnit. Upozornila na strategii vyjednávání USA s partnery, kdy nejdou cestou multilaterálních smluv, ale rozdělí protistranu na jednotlivé státy (viz USA, Kanada, Mexiko), takže vůči nim vystupují z daleko silnější pozice a navíc se snaží jejich případnou samostatnost omezit různými podmínkami.

CO BUDE PO „PAX AMERICANA“

Vystoupení Jana Mládka se zaměřilo na vztahy střední a východní Evropy s Čínou. Poukázal totiž na fakt, že nejvyšší představitelé EU a největších zemí EU ne vždy bojují za zájmy i malých států EU. Zmínil přitom i odraz zahraniční lobby a její skupiny českých politiků na vnitřní českou politiku. Proto vidí skupinu 16+1 s Čínou jako možnosti, jak mohou

malé země komunikovat s mnohem větší, silnější, lidnatější velmocí. Mj. s nadhledem popsal i peripetie hledání lídra 16+1. Vyložil zájmy ČLR v tomto segmentu zemí: budování infrastruktury (železnice, kanály), dovoz potravin, zatímco třeba ČR má zájem o vývoz strojírenských výrobků, vědeckou spolupráci atd. Probral ale i některé vlastní čínské problémy – např. životní prostředí,

emise apod., a naznačil šance zapojit se do jejich řešení. Zmínil ale též americkocentristický, sovětskocentristický a čínskocentristický pohled na svět a poznamenal, že po „Pax Americana“ nemusí následovat klid a mír, ale i chaos. Konstatoval rovněž, že ČLR sice již od roku 2014 je v paritě kupní síly největší ekonomikou světa, ale v HDP v USD zatím USA vykazují skoro 25 bil. a Čína jen necelých 15 bil., ovšem vzhledem k tomu, že zbraně, potraviny, oblečení si tyto země obstarávají samy, tak výmluvnější je měření v paritě kupní síly.

PODNIKÁNÍ NA HRANĚ ZÁKONA

Podnikatel ve vinařství a potravinářství Eduard Šebo položil otázku, proč se nám nedaří pronikat na čínský trh. Přiblížil příběh svého podnikání v ČLR, které před 12 lety odstartoval spoluprací s lidmi z někdejšího družstva česko-čínského přátelství založeného r. 1956. Založili společný vinařský podnik a vinici; budoucnost firmy vidí v růstu životní úrovně Číňanů, ač vinařská konkurence z celého světa je vysoká. Důležité jsou v Číně vzájemné dohody, kdy vláda ČLR a místní politici

třeba využívají různé ofsety (kupř. nákup podílu v chilských dolech za zrušení 51procentního cla na chilské víno), rodinné a firemní vztahy (studentské výměny rodinných příslušníků, firemních partnerů), ale též i formální, symbolické akty (různá memoranda apod.). Šebo podtrhl nutnost širšího kulturního a jazykového zázemí a osobního partnerství pro budoucí podnikání. Domnívá se, že iniciativu Hedvábné stezky a pásma se snaží čínská strana rozšířit ze státní úrovně i na úroveň nižší, na spolupráci regionů, firem a škol. Současně poznamenal, že podnikání v ČLR jde často na hranu zákona, že využívá různé finty, chytrost, odvahy a tvořivost v rámci zákonů a osobních jednání. Někdy, zdá se, čínští partneři nestandardními smluvními požadavky testují partnery, jak budou řešit nezvyklou situaci, krizi. Dotkl se fenoménu kultury, lidských práv, přičemž poukázal na historický

**V ČÍNSKÉM PODNIKÁNÍ
HRAJÍ VELKOU ROLI FINTY,
CHYTROST, ODVAHA.**

vývoj Číny, která tisíce let fungovala a funguje na jiných zásadách a vztazích. Při srovnání vzdělanostní úrovně mladých generací nevidí situaci našich mladých optimisticky, poněvadž Číňané studují s větším nasazením a vědí více.

ČÍNSKÝ HEGEMON

Pavel Gavlas rozebíral vojenskou politiku ČLR, její snahu o vlastní bezpečnost spolu s jejím tvrzením, že ostatní státy nechce ohrožovat, že nechce prý být hegemonem, v situaci objektivní výměny světových hegemonů. Přitom za hegemonu je označován ten, kdo určuje pravidla, má na to síly i autoritu, pravil Gavlas a tázal se, jak se tedy budou rozvíjet čínské ozbrojené síly. Bude a jaké odstrašení a možnost (jaderné) odvety naplňovat, na-

kolik bude vědecké poznatky ze zbrojního výzkumu přenášet do civilní-

► Čínský chargé d'affaires

ho podnikání? Poukázal na odlišný strategický přístup Číňanů ke zbraním, kdy neusilují o vlastní obdobu cizího vzoru, nýbrž se snaží pochopit smysl, účinky dotyčné zbraně a je eliminovat. Zmínil budování čínských kosmických sil, sil pro boj v kyberprostoru a jaderných zbraní, pokles významu pozemního vojska, změnu role námořních sil. Zatím čínská armáda není globálním vojenským hegemonem srovnatelným s USA a RF, ale má k němu nakročeno, a i když nemá sílu působit na celém světě jako USA, přinejmenším je s to si zajistit své pozice ve svých zájmových místech, míní Gavlas.

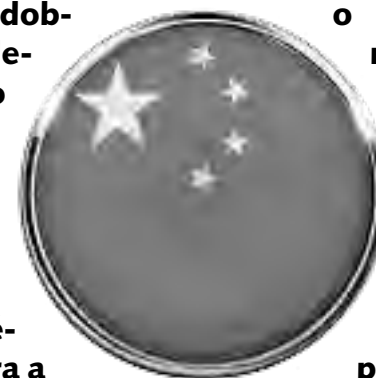
ZNAJÍ NÁS LÉPE, NEŽ MY JE

Proč si EU a ČLR tak málo rozumějí, položil otázku na úvod svého vystoupení politolog Oskar Krejčí. Připomněl, že ČLR za 40 let zvýšila svůj HDP 33krát, ale současně poukázal na to, že každý velký úspěch také provázejí velké problémy. Dle něho musí Čína změnit svůj náhled na svět. Ač prý nikdy neměla agresivní tendence, fakt, že se před čtvrt stoletím stala čistým dovozcem ropy, ji nutí zabezpečit tuto trasu. Jednou z alternativ, jedním ze směrů, je právě i Hedvábná stezka a pás, agresivní kroky ale nejsou vyloučeny. Krejčí v té souvislosti probral politickou kulturu Číny, jež vychází z tradice (formuje politické podvědomí), znalosti (zdůvodňují státní ideu, nyní jde o obranu před podobným ponížením 19. století). Evropané nejsou s to pochopit optiku Číny: znají americkou občanskou válku (600 000 obětí), leč neznají tchaj-pchingské povstání ze stejných let (20 mil. obětí), znají Oskara Schindlera a jeho seznam 1200 židů, ale neznají Johna Raabeho, šéfa nacistické organizace v Nankingu, který zachránil 200 000 lidí před japonským

běsněním, které později ve městě způsobilo smrt 300 000 lidí (přesto se tento masakr W. Churchillovi do jeho válečných pamětí „nevešel“), dokumentoval Krejčí naše odlišné znalosti o světě a Číně, máme jiný filosofický pohled, kupř. na asijský výrobní způsob. Číňané však evropský životní způsob znají výrazně lépe, než my jejich. Dnes například studuje v zahraničí 1,5 mil. čínských studentů, to Západ nečiní.

DARWINISMUS NEPLATÍ

Krejčí dále vzpomenu harvardskou studii změn globálního či regionálního hegemonu v poslením půl tisíciletí, kdy z 16 případů tucet skončilo válkou. Čína ale, dle Krejčího, nepodléhá západní představě o společenském darwinismu, chápe kupř. přístup win-win jako skutečně vzájemně výhodný, zatímco Západ jej i přesto vidí jako hru s nulovým součtem, kdy úspěch protistrany je neúspěchem vlastním. Podobně politolog upozornil na neschopnost Západu osvobodit se ze „zrcadlového efektu“, kdy se strany domnívají, že pokud si vymění role (silnější-slabší), budou se cho-

vat stejně, oplácet si minulé příkoří. To, zda se Čína v budoucnosti nebude nakonec chovat jako dosavadní hegemon, nelze nyní odhadnout, lze ale tuto pravděpodobnost omezit nynější aktivitou ostatních států, kupř. formováním multilaterální mocenské struktury světa. Dle politologa EU dnes však nemá žádný plán vztahu s Čínou, jako třeba Putinovo „pusťme čínský vítr do ruských plachet“, a není připravena na spolupráci s ČLR (projekty, administrací, financemi). Krejčí vyzval k osvojení si nového paradigmatu euroasijské jednoty, která neopustí vztah s USA, ale „opře se o další nohu“, stabilněji se rozkročí, půjde naproti iniciativě pásu a stezky, s vlastní vizí a projekty.

V diskusi J. Mládek připomněl „zrcadlovou“ zkušenost z vojny, že největšími mazáky byli ti, kteří předtím jako „holubi“ byli mazáky nejvíce ponižováni a zneužíváni. J. Maštálka oponoval, že třeba on se jako starší voják vůči mladším jako mazák nechoval. Krejčí poukázal na 2,5-tisíciletou tradici konfuciánského vzdělávání, jeho – fakticky osvícenskou víru – ve vzdělatelnost člověka, tj. neopakování chyb, a na variantnost budoucnosti, kde je třeba si vybrat náležitou variantu. ◀

(kru)

JEŽÍŠKU, USEDNI K NAŠEMU STOLU!

Náš Ježíšek je bojovník, musí každý rok bojovat o své místo u našeho vánočního stolu. V minulosti nám ho zakazovali. Tak se i stalo, že místo Ježíška k nám na saních přijížděl Děda Mráz se Sněhurkou až z daleké Čukotky. Děda Mráz se Sněhurkou u nás neuspěli. Pustili je do továren, do škol, ale za naše domovní dveře se nedostal, tam kraloval náš Ježíšek. Zpívali jsme mu naše české koledy a společně jsme udržovali staleté tradice....

Ale jen jsme se zbavili Dědy Mráze, už na nás začal pokukovat jiný mužíček s červenou čepičkou, nejdříve opatrně a když viděl, že u nás má vše dovoleno, měli jsme ho hned všude. Pokukoval na nás z každé výlohy. Tento nezvaný host má také červenou čepičku, jako ten Děda Mráz. Tento nový vetřelec je z druhé strany zeměkoule, jmenuje se Santa Claus, má nás ohromit leskem a konzumem. Je bohatší, ale cíl má stejný, podrobit a vykořenit naši kulturu. Vyhnat Ježíška z našich domovů, zapomenout na české tradice.

Polistopadová doba deformuje české Vánoce, útočí na nás konzumní reklama, pro české pojetí Vánoc není místo. V posledních letech cítíme snahu potlačit křesťanské pojetí Vánoc. Západním konzumem vedle dalších křesťanských hodnot, trpí i česká kultura.

Toho malého Ježíška bráníme před nezvaným mužíčkem v červené čepičce, toho by naši předkové hnali od baráku metlou...

České Vánoce jsou těmi nejkrásnějšími svátky v roce. Mají staletou tradici, těšíme se na ně, pro tu jejich krásu, i pro ty rozzářené oči dětí. K českým Vánocům patří zvyky zděděné po našich předcích. Ježíšek do našich domovů vstupuje již po dlouhá staletí, přináší nám vánoční radost, ale také zamyšlení a lásku k bližnímu. Braňme ho! V prosinci následujícího roku do našich domácností, pravda trochu nesměle, opět vstoupí Ježíšek, uvítejme ho a dejme mu místo u našeho stolu. „Ježíšku nedej se, máš místo u našeho stolu. Jsme s Tebou...!“ ◀

Přemysl Votava (Národní socialisté)

Zpravodaj AZ
(leden 2019)

Redaktor
Michal Černý

Grafický design a sazba
Michal Černý

Korektury
Suzana Exnerová

Do tohoto čísla
přispěli:
Přemysl Votava, Marie Švábová,
Karel Růžička, Daniel Glas,
Zbyněk Fiala, Jiří Guth, Peter
Tylka

Zdroj fotografií
www.freeimages.com

Web:
www.alternativazdola.cz

E-mail:
info@alternativazdola.cz

Facebook:
www.facebook.com/alternativa.zdola

YouTube:
kanál AlternativaZdola

Zpravodaj:
zpravodaj-az@seznam.cz